

СТАНОВИЩЕ

от Доц.Д-р Иван Костов, д.м.н, Катедра „Акушерство и гинекология“ при МУ “Проф. Д-р Параскев Стоянов“ - Варна

по дисертационен труд на д-р Асен Пачеджиев, за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“, на тема: „Банкиране на резидуална умбиликална кръв: акушерски и биоетични аспекти“

По процедурата: Д-р Асен Пачеджиев е зачислен като докторант за самостоятелна подготовка в Медицински Университет, град Варна на 18.10.2016 г. със Заповед на Ректора No. P-109-354. Дисертационният труд е обсъден и одобрен на Катедрен съвет. На 05.12.2017 г. Д-р Пачеджиев е отчислен, с право на защита, с протокол No 178 от същата дата.

По биографичните данни: Д-р Пачеджиев е завършил медицина през 1992 г. в Медицински Университет София. Има специализации в областта на болничната хигиена и контрола на инфекциите, както и придобити магистърски степени по бизнес-администрация през 2002 г. и здравен мениджмънт, през 2016 г. Като координатор на Българо-швейцарската програма за контрол на инфекциите и консултант към Министерство на здравеопазването, д-р Пачеджиев има редица публикации и приноси към нормативни документи в областта на болничната хигиена и контрола на вътреболничните инфекции. От 2010 година досега, Д-р Пачеджиев работи в областта на банкирането на умбиликална кръв, като от м. септември 2017г. оглавява Медицинския отдел на една от най-големите международни банки за умбиликална кръв.

Познавам д-р Пачеджиев от години и имам лични впечатления за неговите задълбочени теоретични и практически ипознания по темата на дисертацията.

По обема и структурата на дисертацията: Дисертационният труд е в обем от 165 страници и съдържа 216 литературни източника, преобладаващата част от които са от чуждестранни автори. Структурата на работата отговаря на общоприетия стандарт, включвайки литературен обзор, цел, задачи, материали и методи, резултати, обсъждане и изводи.

Литературен обзор: В литературния обзор Д-р Пачеджиев представя на кратко историята на възникване на идеята за банкиране на умбиликална кръв, възможностите на приложение на кръв от пъпната връв за терапия на определени болести възникващи в по-късния живот на човека, както и различни акушерски и био етични аспекти на банкирането. Накрая представя свое виждане за създаване на национална банка, която да проучва и съхранява биологични проби от кръв от пъпната връв на новородени.

Цел, задачи, материали и методи: Целта на дисертационния труд е, да предложи мерки за оптимизиране на дейността по банкиране на кръв от пъпната връв, да предложи и препоръча ясни практически правила за добро качество и количество на получената проба, както и да предложи адекватна информация на семейството на бременната жена по отношение на ползите, предимствата и ограниченията на метода на банкиране на кръвта на тяхното новородено. Задачите са ясно формулирани. Направена е оценка на съществуващия резерв от над 15 000 единици умбиликална кръв, съхранявани във всички работещи частните банки в страната. В настоящото проучване, обаче, резултатите са получени единствено от анализа на биологичните проби на една от осемте частни банки на територията на Република България. Разбираемо е, че съществуващата конкуренция между частните банки, както и принципа за конфиденциалност между банката и семейството, което е избрало конкретната банка, създава допълнителни трудности за ползване на някои резултати от техния резерв. От друга страна, добре известно е, че дейността във всички банки до голяма степен е стандартизирана по отношение на принципи на пробовземане и съхранение. Това прави възможно да се представят изводи, които в голяма степен биха били валидни и за останалите банки.

Резултати: Резултатите са представени в 3 раздела. Използвани са методите на дескриптивен и корелационен анализ, представени са резултатите и от проведеното анкетно проучване между лекари и между родители. Получените резултати са онагледени в таблици и графики.

От направения дескриптивен анализ, интерес представлява съпоставката между клетъчната доза на съхраняваната проба с динамиката в телесната маса на подрастващите донори. Въз основа на това се прави извод за възможностите и терапевтичната годност на съхраняваната проба да се осъществи при необходимост автоложна трансплантация към донора на умбиликалната кръв. Изводът е, че към 14-тата година от живота на донорите, само около 15,4% от пробите биха покрили изискванията за адекватна терапевтична (клетъчна) доза за извършване на автоложна трансплантация. Това противоречи на посланията на банките за стволови клетки, че предоставят на клиентите „биологична застраховка, до живот“. Въпреки това, резултатите от проучването показват, че качеството на резерва от единици УК в българските частни банки е съпоставимо и дори по-високо от качеството на биологичните проби в други частни и публични банки в и извън България. Интерес представляват и данните за честотата на бактериална контаминация на пробата. Въпреки, че процентът от 6.7 % не се отличава съществено от съобщавания в световната литература и е свързан основно с техниката на пробовземане, е добре да се обсъждат резултатите със семейството, както и със специалиста, осъществил процедурата по пробовземане и да се отчете тяхното отношение в смисъл на отказ от по-нататъшно обработване и съхранение, поради факта, че контаминираните проби имат ограничен терапевтичен потенциал.

Корелационният анализ потвърждава очакваната статистически значима връзка между обема на получената при пункция на пъпната връв кръв от новороденото и количеството на клетки в пробата.

Данните от анкетното проучване очертават няколко важни момента. Бременните, наистина възприемат частното банкиране на кръв от пъпната връв, като вид „биологична застраховка“. Наблюдаващите бременността акушер-гинеколози са възприемани като основния източник за информация по темата. В тази връзка се стига до извода, че съществува дефицит на информация както между лекарите, така и в семействата решили да съхранят кръв от пъпната връв на новороденото. В повечето случаи става въпрос за „неудобни“ теми като какво количество кръв е необходимо, за да бъде пробата адекватна, какво означава бактериално замърсяване, какво количество стига за лечение на някои болести на донора, каква е оптималната продължителност на съхранение на кръвта и т.н. Препоръчва се широка, честна и базираща се на доказателства дискусия както с лекарите, така и с родителите

Обсъждане, заключение и изводи: Обсъждането демонстрира добро познаване на условията и съществуващите възможности за банкиране на умбиликална кръв в България. В дисертационния труд са направени 14 извода във връзка с резултатите от проучването. Дисертантът има виждане за структурирането и изграждането на система за банкиране на умбиликална кръв в България. В тази насока той предлага следните конкретни мерки: а) Да се премине към „хибриден“ модел на банкиране, съчетаващ предимствата на частното и публичното банкиране на умбиликална кръв. В тази насока голяма част от почти 97% от унищожаваната остатъчна умбиликална кръв би могла да се използва за банкиране; б) Да се унифицират критериите за безопасност и качество на приеманите проби, както и подбор на донорите за умбиликална кръв на функциониращите към момента частни и публична банка у нас, в) Да се повишат знанията на даващите информация специалисти и те да са базирани единствено на доказателства. Да се информират пациентите и за възможностите както на частното, така и на публичното банкиране, което е в унисон с принципите на добрата медицинска практика. Важна от практическа гледна точка е и препоръката към компетентната здравна институция (ИАТ) - да изисква, отчита и анализира данните за клетъчно съдържание, виталитет и бактериални замърсявания на взетите проби, за да може да осигури повече обществено-здравна полза от тази дейност.

Научни приноси и публикации по темата на дисертацията: Представени са 3 приноси с оригинален, 2 с потвърдителен и 3 с практически характер.

Към дисертационния труд са приложени 3 публикации в българска научна литература.

Заключение: Предвид актуалността на проблема за получаване, обработване и съхранение на кръв от пъпната връв на новороденото, оскъдната информация по организацията на банкирането в България, както и приложимостта на резултатите от проучването в практиката на специалистите в страната, както и покриването на общоприетите критерии за дисертационен труд, давам положителна оценка на

работата на дисертанта и положителен вот за придобиване от него на научно-образователна степен „доктор“.

Дата: 03.01.2018

.....

Изготвил: Доц. Иван Костов, д.м.н.

Катедра „Акушерство и гинекология“

при Медицински факултет на МУ - Варна